

Výroční zpráva o odstraňování architektonických bariér v Brně za rok 2016

Také v průběhu roku 2016 pokračovala průběžná spolupráce se všemi osvědčenými partnery (DPMB, B-Kom, KORDIS, Městská policie, PS5, SONS apod.) Tuto dlouhodobou spolupráci jsme v tomto roce rozšířili o navázání kontaktu a spolupráce s koordinátorem MMB pro komunikaci s nevidomými osobami Mgr. Radimem Pasekou. Od této spolupráce očekávám větší vzájemnou informovanost a účinnější prosazování některých požadavků směřujících na pracovníky všech odborů Magistrátu města Brna, úřadů jednotlivých městských částí i společností, které jsou MMB řízeny.

V rámci nově navázané spolupráce jsme Mgr. Pasekovi v průběhu roku 2016 poslali v kopiích přibližně 20 podnětů, které jsme adresovali na orgány a organizace, které je mohou akceptovat a realizovat (ÚAN, ÚMČ Brno střed, B-Kom apod.) Stále však zachováváme kontakty s dosud spolupracujícími pracovníky MMB s nimiž již máme dobré a dlouholeté zkušenosti – především z odborů zdraví a dopravy.

DPMB:

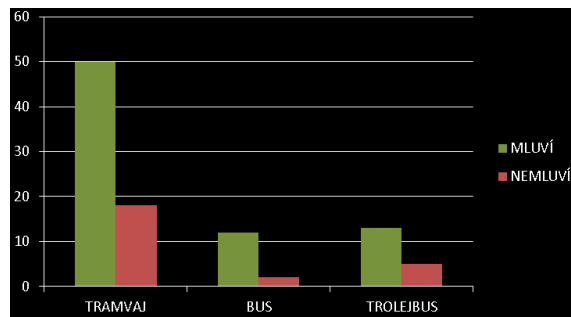
Ve spolupráci s pracovníky školicího střediska Dopravního podniku města Brna jsme realizovali 52 pravidelných školení stávajících řidičů MHD a dalších 7 školení řidičů, kteří se na tuto dráhu teprve připravovali. V průběhu roku 2016 jimi prošlo přibližně 600 řidičů, převážně tramvajů a trolejbusů. Kladná odezva našich klientů i nevidomých kolegů svědčí o tom, že to byl krok správným směrem. Podklady pro školení řidičů MHD jsme ve formě Powerpointové prezentace poskytli také pracovníkům školicího střediska Dopravního podniku Olomouc, kteří nás požádali o možnost jejich využití.

S pracovníky dalších oddělení DPMB jsme Mimo to:

- Řešili 2 stížnosti klientů na nezastavení řidiče.
- Podali jsme návrhy na změnu fráze "nástup nevidomého" a na doplnění mimořádné fráze při nečekané změně jízdy vozidla. Oba návrhy již byly realizovány.
- doplněním reliéfního prvku byla vyřešena snazší detekce označnicku tramvajové zastávky Královo Pole - nádraží

- iniciovali jsme odstranění nadbytečných sloupků na nástupištích tramvají u Hl. nádraží a opravu informačních panelů na zastávce Česká. Sloupky budou odstraněny v rámci plánované rekonstrukce tramvajových ostrůvků v příštím roce, na funkčnosti ELP panelů se pracuje průběžně
- s technickými pracovníky DPMB jsme vytvořili seznam třířádkových ELP panelů na zastávkách MHD (tzv. „chytrých zastávek“) a podíleli se na vytipování dalších míst pro jejich umístění v roce 2017 s ohledem na frekvenci pohybu nevidomých cestujících
- podali jsme námět na možnost hlášení také nouzových informací z posledního řádku ELP i nově uvažovaných LCD, případně EIP panelů.
- v prázdninových měsících jsme také, s pomocí studentů – praktikantů, provedli namátkový průzkum mluvení externích hlásičů na prostředcích MHD. Výsledky průzkumu byly o 8% lepší než při posledním šetření v r. 2010, avšak stále, z přesněji nedefinovatelných důvodů, nemluvíla celá čtvrtina všech vozidel. Výsledky jsme opět poskytli vedoucím pracovníkům DPMB.

KORDIS:

S pracovníky společnosti KORDIS a výrobcem elektronických informačních panelů, firmou Herman, průběžně spolupracujeme na zlepšování funkčnosti hlasového výstupu odjezdových ELP panelů a na ozvučení dopravních prostředků soukromých dopravců, jejichž vozidla jsou zařazena do systému IDS JMK.

České dráhy:

Ve spolupráci s pracovníky SŽDC a dodavatelských firem, které zajišťují technické vybavení železničních stanic:

- průběžně testujeme a v případě potřeby připomínkujeme funkčnost odjezdových tabulí IZE na Hlavním nádraží v Brně
- konzultovali a mapovali jsme rozsah bezbariérových úprav po rekonstrukci 2. a 3. nástupiště brněnského Hlavního nádraží
- od pracovníků provádějících rekonstrukci nástupišť jsme získávali a prostřednictvím konference Brno dále našim klientům distribuovali informace o aktuálních překážkách v areálu Hlavního nádraží
- Za rok 2016 jsme pro SŽDC (ve spolupráci s ing. Karáskem) vypracovali návrhy změn na osmi rekonstruovaných železničních stanicích
- Pro dalších 6, na trase Brno – Tišnov, jsme aktualizovali jejich popis tak, aby odpovídal aktuálnímu stavu po rekonstrukcích.

Brněnské komunikace:

- iniciovali jsme 8 oprav akustických zařízení na přechodech pro chodce. Závady byly odstraněny většinou ještě týž den.
- nově byl na náš námět ozvučen přechod přes tramvajové koleje u ulice Svatopetrské
- testovali jsme nový typ klepátka od výrobce TECO Kolín
- získáváme od nich informace o nově vybudovaných a ozvučených přechodech a o průběhu rozsáhlejších rekonstrukcí, o kterých následně informujeme naše klienty
- projednali jsme s nimi možnosti zabezpečení poutačů na České, nevhodně umístěných laviček ve smyčce trolejbusů u Grandu a řešení přístupu k nádraží u Grandu, na něž jsme podali podnět přes ÚMČ Brno střed. Náprava, alespoň částečná, by měla být zajištěna na jaře 2017.

PS5 (Antonovičová, Karásek, Červenka, Sobol, Konečný)

Se členy výše uvedené pracovní skupiny průběžně řešíme špatně provedené úpravy na pěších komunikacích v Brně, podněcujeme a připomínkujeme návrhy vyhlášky o předzahrádkách v Brně střed, podílíme se na řešení problematiky reliéfního značení "míst pro přecházení apod. Konkrétně se jednalo o úpravu cest v Bjornsonově sadu, rozmístění odpadkových košů v Městském podchodu, úprava a návrhy signálního pásu na nově budovaném přechodu Kníničská. Podíleli jsme se také na návrhu komplexního řešení přístupnosti Úřadu ochránce lidských práv na Údolní ulici.

S ing. Karáskem se mimo to velmi často (v r. 2016 celkem 23 krát) osobně setkáváme nad detailním řešením konkrétních staveb, tvorbou frází do majáček, návrhů neporušitelných zásad při provozování předzahrádek apod.

Městská policie Brno:

Ve spolupráci s pracovníky prevence Městské policie Brno zařazujeme příspěvky z oblasti prevence kriminality a bezpečnosti do našeho časopisu Chaloupka. Mimo to:

- jsme nově vypracovali popis trasy do Areálu dopravní výchovy MPB na Bauerově ulici
- vedoucím pracovníkům MPB jsme pro ilustraci odeslali prezentaci "prostředky pro samostatný pohyb nevidomých osob" a návrh náplně školení strážníků-MPB na téma "jak komunikovat s nevidomými osobami." Cílem navrhovaného školení je, seznámit strážníky MPB se zásadami vhodné komunikace a přístupu k nevidomým osobám – jak správně komunikovat, jak poskytnout účinnou pomoc ...

aktivně jsme se podíleli na realizaci projektu "Doprava a hendikep" v Areálu dopravní výchovy MPB, který byl zacílen především na běžnou vidící populaci.

Dinasys:

Po tohoto dodavatele prací bezbariérových úprav jsme vypracovali návrhy umístění a frází do orientačních hlasových majáčků a návrh umělých vodících linií na pobočky České spořitelny v brněnské Vaňkovce a v Blansku a poskytli jsme jim přehled umístění mluvicích bankomatů České spořitelny.

ÚAN Zvonařka:

Po delší době jsme znovu oslovili majitele ÚAN Zvonařka a předložili jsme mu návrh na pořízení a umístění nového orientačního majáčku včetně návrhu frází na nástupiště A. Tento majáček již byl pořízen a nainstalován. V blízké budoucnosti by pak měly být vyměněny i Braillové štítky na označnicích zastávek, jejichž informace již neodpovídají reálnému stavu.

Mimo to jsme vypracovali a správci objektu odeslali také návrhy na řešení lepší přístupnosti a identifikace jednotlivých nástupišť této dopravní stavby pro nevidomé cestující. Spočívá především v relativně jednoduché úpravě ostrůvků a vybudování vodícího pásu přechodu podél všech nástupišť.

Spojmont:

Vedení této společnosti nás požádalo o spolupráci při výrobě mluvicí úřední desky. ta spočívala především v poradenství, konzultační činnosti a pomoci při tvorbě zásad, které by tato deska měla splňovat a návrhy způsobu řešení její případné obsluhy nevidomými osobami. Za tím účelem jsme pro ně vypracovaly požadované podklady s přihlédnutím k možnosti jednotné obsluhy, tak, aby odpovídala stávajícím zvyklostem využívání současných informačních systémů.

Metodické centrum AB SONS:

S pracovníky metodického centra pro odstraňování architektonických bariér SONS průběžně řešíme aktuálně se vyskytující problémy v dané oblasti, např. ovládání a funkčnost externích hlásičů na prostředcích hromadné dopravy v jednotlivých městech ČR.

- dále navrhujeme a konzultujeme jednotné zásady pro aktivaci a užívání informačních panelů (ELP, IZE apod.)
- problematiku nadměrného použití SP na Hl. nádraží v Brně jsme konzultovali s odborníky v oblasti odstraňování AB v ČR prostřednictvím konference bariéry. V návaznosti na to jsme s ing. Novákem z MMR konzultovali vztah vyhlášek vůči normám.
- Pro ing. Lněničku jsme připravili podklady pro podání podnětu na zpřístupnění přestupních terminálů Semilasso a Kr. Pole - nádraží, aby mohl vypracovat a pokusit se uplatnit oficiální projekt pro lepší orientaci nevidomých osob v těchto přestupních uzlech.

Mimo výše zmíněné jsme jednotlivě:

- vypracovali Metodické doporučení ke zřízení vyhrazeného parkování pro OZP
- podíleli jsme se na testování a vyhodnocení navigace II. generace
- testovali jsme nové klepátko na semaforech firmy TECO Kolín.

- podávali jsme návrhy na odstranění konkrétních nedostatků - poutače, nezabezpečené předzahrádky, přerostlá vegetace apod. Za tímto účelem jsme v průběhu roku 2016 provedli celkem 31 místních šetření v Brně i mimo něj.
- ve stejném období jsme poskytli 175 konzultací z oblasti odstraňování architektonických bariér vidícím a 23 zrakově postiženým zájemcům
- konzultační i praktickou pomoc nabízíme také kolegům na regionálních pracovištích
- na základě požadavku nevidomých klientů jsme vypracovali 2 nové popisy tras a aktualizovali dalších 8, které, v důsledku stavebních úprav, již neodpovídaly reálnému stavu
- popisy všech tras jsme poskytli ke sdílení i zrakově postiženým zájemcům o cestování z celé ČR, sdružených ve skupině Brailrail
- průběžně sledujeme vývoj materiálů, technických prostředků i změny a novinky v legislativě, které by se daly využít při zajišťování úprav pro snadnější a bezpečnější samostatný pohyb a orientaci zrakově postižených osob.

Informovanost a popularizace:

V oblasti popularizace a informovanosti vidících i nevidících osob prezentujeme výsledky naší práce na webových stránkách <http://bariery.centrumpronevidome.cz> které průběžně aktualizujeme a doplňujeme.

V průběhu roku 2016 jsme, prostřednictvím konference Brno, rozeslali více než sto čtyřiceti přihlášeným odběratelům celkem 112 aktuálních informací o záborech chodníků, změnách v dopravě a dalších užitečných příspěvků.

Pro 30 studentů prvního ročníku architektury jsme realizovali přednášku o problematice samostatného pohybu a orientace těžce zrakově postižených osob v ulicích Brna a o úpravách městského prostředí, které tuto problematiku mohou výrazně zmírnit.

Pro klienty v Brně a v Břeclavi jsme připravili 2 besedy o možnostech využívání všech prostředků a konkrétních stavebních prvků, které výrazně přispívají k lepší orientaci a větší bezpečnosti při samostatné chůzi v uvedených městech.

Tuto problematiku pravidelně prezentujeme také na stránkách našeho regionálního časopisu Chaloupka.

Ke dni 15. 1. 2017

zpracoval Josef Konečný